

Verslag participatie Klimaatbossen Apeldoorn

Provincie Gelderland en Gemeente Apeldoorn

Christian Deterink

1. Inleiding

De gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland hebben het voornemen om klimaatbossen te realiseren. Binnen de gemeente Apeldoorn liggen er kansen om deze klimaatbossen te realiseren, waarmee zowel aan provinciale als gemeentelijke doelen kan worden bijgedragen. Binnen de gemeente kan ca. 9 ha aan klimaatbos worden gerealiseerd op diverse percelen, passend binnen de groene ontwikkelingszones van de provincie en de Groene Mal van de gemeente.

In het kader van de planvoorbereiding heeft een participatietraject plaatsgevonden. In deze notitie wordt hiervan kort verslag gedaan.

Leeswijzer

- In hoofdstuk 2 bespreken we heel kort het plan, de diverse locaties en de wijze waarop participatie heeft plaatsgevonden.
- In hoofdstuk 3 wordt verslag gedaan van de gevoerde keukentafelgesprekken met particulieren.
- In hoofdstuk 4 wordt verslag gedaan van de participatie met belangengroepen.

2. Het plan

Inleiding

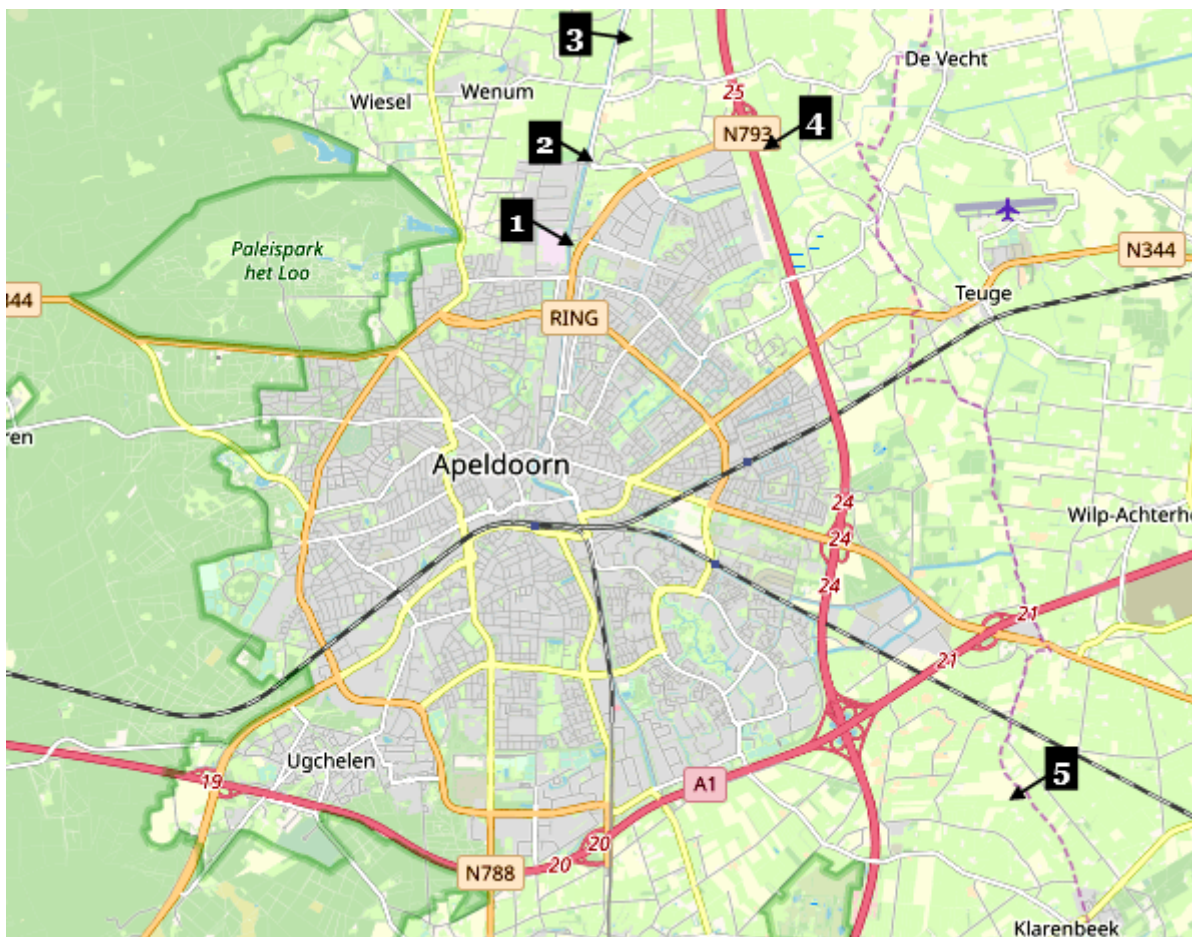
De provincie Gelderland en de gemeente Apeldoorn werken aan een klimaatbestendig en klimaatneutrale leefomgeving voor haar inwoners. Onder andere door de aanleg van klimaatbossen, passend in het landschap. Zo wordt samengewerkt aan de realisatie van de Groene Mal en het Gelders natuurwerk in de Groene Ontwikkelingszones. Deze bossen krijgen zodanig vorm dat ze naast koolstofdioxide (CO₂) vastlegging bijdragen aan doelen als gezondheid, biodiversiteit en waterbeheer. De ambitie is in 2019-2020 ca. 9 ha aan te planten. Bos heeft van alle terreintypen, op kwelders na, een groot aandeel in de vastlegging van CO₂.

Ook kunnen klimaatbossen bijdragen aan de reductie van stikstofverbindingen, omdat die deze opnemen (een 'stikstofkas' als het ware). Ook binnen de huidige stikstofproblematiek is de aanleg van klimaatbos dus belangrijk.

Beschrijving locaties

De beoogde locaties zijn aangegeven op navolgende kaart. De locaties komen voort uit een verkenning van kansrijke locaties, waarbij in eerste instantie is gekeken naar percelen die reeds in eigendom zijn van de gemeente. De locaties zijn:

1. Wig Wolvenbos Zuid
2. Wig Wilvenbos Noord
3. Kanaal Noord, Beemte
4. Weteringsbroek
5. Groote Wetering

Topografische kaart met aanduiding plangebieden

1. Wig Wolvenbos Zuid

Algemeen

De locatie ligt op de hoek van het Apeldoorns Kanaal met de Oost Veluweweg/ Kanaal Noord. Het betreft een reeds door brede groenranden ingesloten weideperceel. Het perceel is ca. 0,75 ha groot en in eigendom van de gemeente Apeldoorn.

Participatie

Het perceel grenst niet direct aan woningen. Wel ligt het aangrenzend aan het bedrijventerrein. Er is voor gekozen voor deze locatie een participatiebijeenkomst te beleggen met vertegenwoordigers van de bedrijven en de wijk- en dorpsraden. In hoofdstuk 4 wordt dit nader beschreven.

2. Wig Wolvenbos Noord

Algemeen

Het betreft een perceel ten noorden van de Stadhoudersmolenweg, aangrenzend aan de Vellertweg en ten oosten van het kanaal. De locatie werd voorheen gebruikt als depot voor de afdeling Beheer en Onderhoud van de gemeente. De locatie is ca. 0,25 ha groot en is in eigendom van de gemeente Apeldoorn.

Participatie

Het perceel grenst niet direct aan woningen. Wel ligt het aangrenzend aan het bedrijventerrein. Er is voor gekozen voor deze locatie een participatie-bijeenkomst te beleggen met vertegenwoordigers van de bedrijven en de wijk- en dorpsraden. In hoofdstuk 4 wordt dit nader beschreven.

3. Kanaal Noord (Beemte)

Algemeen

Het plangebied is gelegen langs de weg Kanaal Noord, ten oosten van het Apeldoorns Kanaal. Het perceel bevindt zich tegenover afd. Wenumse Beek (WL 2497). Het betreft momenteel agrarische gronden. Het perceel is ca. 3,5 ha groot en in eigendom van de provincie Gelderland.

Participatie

Er is voor gekozen om met de eigenaren van de direct aansluitende percelen een keukentafeloverleg te houden. In hoofdstuk 3 wordt dit nader beschreven.

4. Weteringsbroek

Algemeen

Het plangebied ligt aan de oostzijde van de A50, ter hoogte van de afslag 50 Apeldoorn-Noord. Binnen het totale plangebied van ca. 7,5 ha wordt ca. 1,6 ha aangewezen voor klimaatbos. De planologische procedure is reeds afgerond en de realisatie van het plan is gepland voor begin 2020.

Participatie

Gezien het gevorderde stadium van dit plan heeft geen participatie of overleg meer plaatsgevonden.

5. Groote Wetering

Algemeen

Het plangebied ligt te midden van agrarisch gebied in de oksel van de Groote Wetering (WL 3756) met Kleine Leigraaf (WL 1304). Het plangebied ligt op de grens van de gemeente Apeldoorn met de gemeente Voorst. Het bestaande gebruik van de gronden is agrarisch. Het perceel is ca. 3 ha groot en in eigendom van de provincie Gelderland.

Participatie

Er is voor gekozen om met de eigenaren van de direct aansluitende percelen een keukentafeloverleg te houden. In hoofdstuk 3 wordt dit nader beschreven.

3. Keukentafelgesprekken

Inleiding

Er hebben keukentafelgesprekken plaatsgevonden met de eigenaren van direct omliggende percelen van locatie 3 (Kanaal Noord) en 5 (Groote Wetering). Hierna wordt dit omschreven.

Kanaal Noord

Eigendomssituatie

Navolgende afbeelding geeft de eigendomssituatie weer:

Kaartbeeld met in kaart gebrachte percelen

Van de ingetekende percelen is onderzocht hoe de eigendomssituatie is.

Eigenaar	Adres	Percelen	Resultaat
Particulier 1	Kanaal Noord 476	1	Keukentafelgesprek gevoerd
Particulier 2	Kanaal Noord 466	2	Keukentafelgesprek gevoerd
Particulier 3	Bellertstraat 7	3,4,5	<i>Niet direct aangrenzend, geen keukentafelgesprek aangeboden</i>
Particulier 4	Bellertstraat 6	6,7	Keukentafelgesprek gevoerd
Particulier 5	Bellertstraat 10B	8	Keukentafelgesprek gevoerd
Particulier 6	Bellertstraat 13	9	Keukentafelgesprek gevoerd
Particulier 7	Beemterweg 73A	10	<i>Niet direct aangrenzend, geen keukentafelgesprek aangeboden</i>

Particulier 1

Het keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden d.d. 14 november. Van het gesprek is een verslag gemaakt in de vorm van een algemene behandeling van onderwerpen (zie bijlage 1), alsmede enkele specifieke onderwerpen. Deze zijn hierna opgenomen:

Zicht aan voorzijde

U heeft gevraagd om voldoende uitzicht aan de voorzijde; de zijde van de doorgaande weg Kanaal Noord vanwege verkeersveiligheid.

In het algemene gespreksverslag bespreken we dat het bos niet helemaal tot op de perceelsgrens zal worden geplant en dat met een zoom/mantel opbouw wordt gewerkt. Dit heeft mede tot gevolg dat er naar ons idee in het kader van de verkeersveiligheid voldoende uitzicht aan de voorzijde zal blijven bestaan.

Perceel kopen?

U heeft geïnformeerd of u het perceel niet kunt kopen.

Hierover hebben we reeds gesteld dat verkoop nu niet aan de orde is; we willen dit perceel inrichten met klimaatbos. Zoals gesteld zullen we uiteindelijk het perceel verkopen aan een derde met een verplichting het bos in stand te houden. Dit kan ook een particulier zijn.

Overheid onbetrouwbaar

U heeft blijk gegeven van uw gevoel dat de overheid onbetrouwbaar is. Nu de overheid zelf iets wil kan het allemaal voor uw gevoel heel makkelijk en ook nog heel snel, terwijl u zelf in het verleden vijf jaar bezig is geweest met het legaliseren van uw woning.

In algemene zin betreuren we dat dit sentiment bij u leeft. We benadrukken dat bij dit plan de provincie net als ieder ander moet voldoen aan alle wettelijke bepalingen en regels die van toepassing zijn.

Particulier 2

Het keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden d.d. 7 november. Van het gesprek is een verslag gemaakt in de vorm van een algemene behandeling van onderwerpen (zie bijlage 1), alsmede enkele specifieke onderwerpen. Deze zijn hierna opgenomen:

Agrarische bestemming nog passend?

U heeft ingebracht in dat op de woning Kanaal Noord 466 nu een agrarische bestemming rust. Uw vragen waren: Is dit nog wel een passende bestemming als de gronden er omheen allemaal een bos-bestemming zouden krijgen? Is het perceel dan nog reëel en zinvol te gebruiken?

Op het perceel Kanaal Noord 466 rust nog een agrarische bestemming met agrarisch bouwvlak. Met het plan zouden de direct omliggende gronden de agrarische bestemming kwijtraken (en een bos-/natuurbestemming krijgen). Dit gegeven vormt op zichzelf planologisch geen aanleiding om de agrarische bestemming op het perceel te wijzigen (naar bijvoorbeeld een woonbestemming). De agrarische bestemming of het agrarische bouwvlak zijn namelijk niet verbonden aan de direct omliggende agrarische percelen. De planologische mogelijkheden voor perceel Kanaal Noord 466 blijven daarnaast gelijk, omdat het klimaatbos geen hinder-gevoelige functie betreft die de gebruiksmogelijkheden voor perceel Kanaal Noord 466 beperken.

We zijn verder van mening dat er geen sprake is van planschade door onze plannen en bestemmingsplanwijziging. . Uiteraard heeft u het recht naar aanleiding van de te volgen planologische procedure een planschadeclaim in te dienen.

Eerder planvoornemen

U heeft aangegeven eerder een plan ingediend te hebben voor de realisatie van meer woningen op het perceel. Dit verzoek is door de gemeente afgewezen. U gaf aan dat u ons dit planvoornemen zou toesturen ter beoordeling.

Wij hebben uw planvoornemen gekregen en ingezien. Aangezien er geen link is met ons plan voor het klimaatbos nemen we uw eerdere planvoornemen voor kennisname aan. We kunnen en zullen in het kader van ons plan niet inhoudelijk ingaan op uw planvoornemen noch de beoordeling ervan door de gemeente Apeldoorn. Ten overvloede: de provincie Gelderland is in deze geen bevoegd gezag.

Particulier 4

Het keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden d.d. 7 november. Van het gesprek is een verslag gemaakt in de vorm van een algemene behandeling van onderwerpen (zie bijlage 1), alsmede enkele specifieke onderwerpen. Deze zijn hierna opgenomen:

Huidige bomen

U heeft gevraagd naar de status van de huidige bomen.

Hierop kan worden geantwoord dat die in principe behouden blijven.

Stikstofwinst?

U heeft gevraagd of de 'winst' die wat betreft stikstof met dit plan wordt geboekt ten goede kan komen aan de boeren in deze directe omgeving. Hierover kunnen we geen uitspraken doen. Het beleid inzake stikstof is momenteel in ontwikkeling en vindt buiten de scope van ons project plaats.

Recreatiepad

U heeft gevraagd om een mogelijk recreatiepad in het klimaatbos in ieder geval niet aan de rand van het perceel aan te leggen, in verband met overlast en afval.

Wij kunnen toezeggen dat we hier bij de uitwerking waar mogelijk rekening mee zullen houden.

Particulier 5 en 6

Het keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden d.d. 7 november. Van het gesprek is een verslag gemaakt in de vorm van een algemene behandeling van onderwerpen (zie bijlage 1), alsmede enkele specifieke onderwerpen. Deze zijn hierna opgenomen:

Uitzicht

Bij het gesprek heeft u ons het uitzicht laten zien vanuit de woning Bellertstraat 13, de woning van Jeroen Koldenhof. Hij stelt dat hij achter zijn woning nu een vrij uitzicht heeft richting het kanaal en dat straks kwijtraakt.

We constateren dat ons perceel zich op ca. 140 m van de opstallen van adres Bellertstraat 13 bevindt. Hiermee resteert er straks

nog steeds een open gebied achter de woning. Het perceel is in eigendom van de provincie en besloten is deze gronden nu in te zetten voor de realisatie van klimaatbos. In de totale afweging die we gemaakt hebben, is geoordeeld dat we realisatie van een (klimaat-)bos op deze locatie inpasbaar vinden.

(Drugs-)afval

U heeft aangegeven dat u overlast en schade verwacht omdat men het perceel zal gebruiken om (drugs-)afval te dumpen. Dumping van afval is illegaal. Bij de uit te werken inrichting zullen we er rekening mee houden dat er geen gelegenheid komt om vanaf de Kanaal Noord gemakkelijk een stukje het nieuwe bos in te rijden met een voertuig. Hiermee wordt de gelegenheid voor afvaldumping zo klein mogelijk gehouden.

Eiken in klimaatbos

Gevraagd is door u welke soorten bomen worden aangeplant en of dit ook eiken zijn, omdat eiken last zullen krijgen van rupsen.

We streven naar een zo'n natuurlijk mogelijk gemixt (loof-)bos met veel variatie en soorten die passen bij de omgeving. De soortenkeuze gaan we in een latere fase uitwerken. Eiken lijken niet voor de hand te liggen. Hiernaast lijken problemen met processierupsen met name te bestaan bij rijbomen en niet bij bossen.

Beheer sloot langs Kanaal

U heeft ook aangegeven dat de sloot aan de zijde van het kanaal niet goed genoeg wordt bijgehouden (niet diep genoeg wordt uitgekorfde). Dit is een verantwoordelijkheid van de gemeente voor zover wij weten. U kunt met de gemeente hierover contact opnemen.

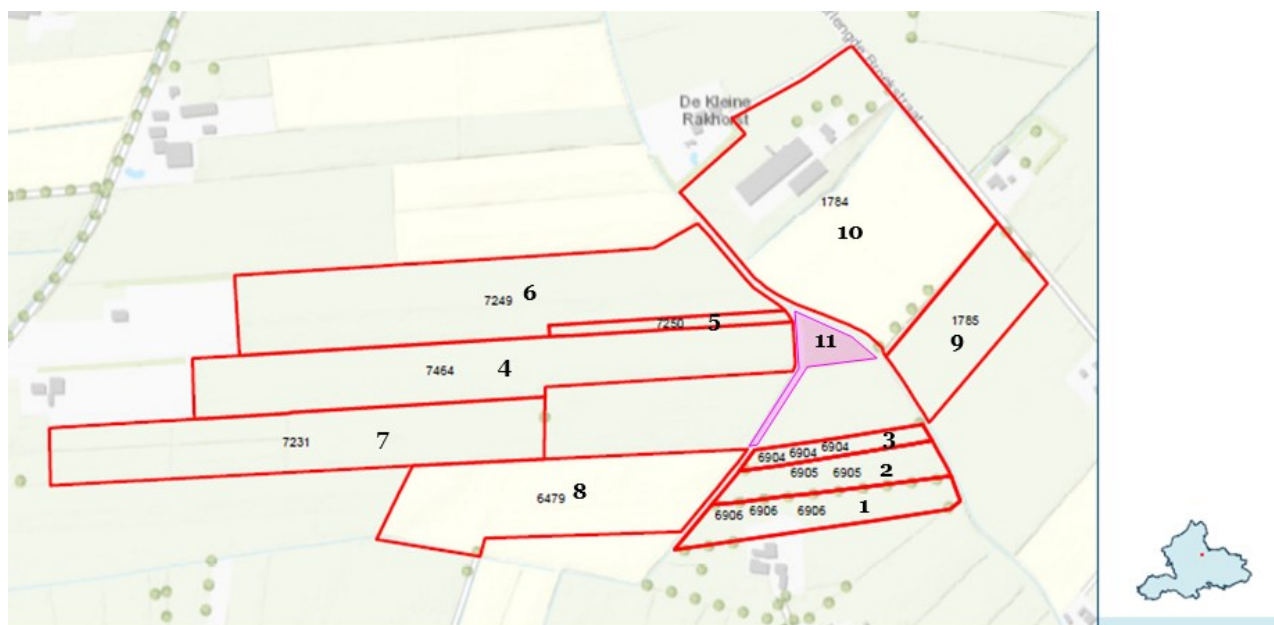
Contact na keukentafelgesprekken

Met enkele specifieke particulieren heeft nog enig contact via de mail plaatsgevonden na de keukentafelgesprekken.

2. Groote Wetering

Eigendomssituatie

Navolgende afbeelding geeft de eigendomssituatie weer:

Kaartbeeld met in kaart gebrachte percelen

Van de ingetekende percelen is onderzocht hoe de eigendomssituatie is. Dit staat in navolgende tabel:

<i>Eigenaar</i>	<i>Adres</i>	<i>Percelen</i>	<i>Resultaat</i>
Particulier 8	Hooiland 51	1,2,3	Keukentafelgesprek gevoerd
Particulier 9	De Kar 30	4,5,6,7	Keukentafelgesprek gevoerd
Particulier 10	Hooiland 74	8	Keukentafelgesprek gevoerd

Particulier 11	Verl.Broekstraat 3	9	Keukentafelgesprek gevoerd
Particulier 12	n.n.b.	10	<i>Geen keukentafelgesprek aangeboden, want niet direct aangrenzend</i>
Waterschap en provincie Gelderland	n.n.b.	11	<i>Op andere wijze vormgegeven: waterschap in overleg en via email geïnformeerd</i>

Particulier 8

Het keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden d.d. 7 november. Van het gesprek is een verslag gemaakt in de vorm van een algemene behandeling van onderwerpen (zie bijlage 2), alsmede enkele specifieke onderwerpen. Deze zijn hierna opgenomen:

Naamgeving

U heeft aangegeven dat de naam van de locatie, de 'Groote Wetering' vreemd is; die waterloop ligt een eind verderop. Er is bij de naamgeving van de locatie uitgegaan van de kaart behorende bij de Groene Mal. Hierin is de waterloop aangeduid als nummer 21 en uit de legenda blijkt dat dit staat voor 'Groote Wetering'. Ook uit ander kaartmateriaal blijkt dat deze waterloop (tevens de gemeentegrens met Voorst) deze naam heeft. Ter hoogte van de planlocatie vloeit de Kleine Kleigraaf samen met deze waterloop; deze smallere waterloop doorsnijdt de twee percelen van het plangebied.

Uitsnede uit kaartbeeld Groene Mal en topografische kaart met globale aanduiding plangebied

Recht van overpad

U heeft aangegeven dat er momenteel sprake is van een recht van overpad vanaf diens woning en gronden richting het betreffende perceel en u vraagt of dit zo blijft en of de hinder dan niet erger wordt. Een wandelpad over dit overpad vindt u in ieder geval niet gewenst.

Geantwoord is dat het recht van overpad niet verandert. Een wandelpad wordt hier zeker niet voorzien. Tijdens de aanleg zal het recht van overpad gebruikt worden bij de aanleg van het bos. De provincie zal dit in goed overleg met u doen. Hierna zal het recht van overpad alleen nog worden gebruikt bij het beheer van het bosperceel. De nieuwe eigenaar dient dit in goed overleg met u te doen.

Verdroging perceel

U heeft aangegeven dat uw direct aangrenzende perceel zal verdrogen doordat dit meteen naast een bos komt te liggen. Wij verwachten niet dat het bos een verdrogend effect zal hebben. Het bos zal in algemene zin werken als een 'spons' en een bufferende werking hebben waarbij bij droogte water langer vastgehouden wordt bij veel regenval veel water kan worden geabsorbeerd.

Particulier 9

Het keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden d.d. 14 november. Van het gesprek is een verslag gemaakt in de vorm van een algemene behandeling van onderwerpen (zie bijlage 2), alsmede enkele specifieke onderwerpen. Deze zijn hierna opgenomen:

Krantenartikel

U heeft ons een krantenartikel laten zien waarin Staatsbosbeheer haar plannen presenteert om 5.000 ha nieuw bos te realiseren in de komende tien jaar. Zij willen dit bos met name aansluitend aan bestaand bos realiseren. U heeft gesteld zelf ook te vinden dat er veel betere plaatsen zijn voor bos, namelijk aansluitend aan bestaande bossen.

Wij hebben in het gesprek aangegeven dat we de locatie om diverse redenen gekozen hebben. De inpassing van een klein klimaatbos op deze locatie vinden we landschappelijk aanvaardbaar, zie ook onze algemene behandeling van onderwerpen in de bijlage.

Afwatering sloten

U stelt te vrezen voor een slechte afwatering van de sloten aangezien ook het nieuwe woningbouwplan aan de Leigraaf 14/16 (de westzijde) op de bestaande perceelsloot afwatert.

Het klopt dat de betreffende sloot de afwatering vormt van deze woningen. Dit komt door het hoogteverschil in het terrein en de waterpeilen. Zoals we ook in de algemene behandeling van de onderwerpen stellen heeft de provincie de bedoeling om na realisatie van het klimaatbos de gronden te verkopen aan een derde. Bij de overdracht zal als voorwaarde gesteld worden dat een goed beheer moet plaatsvinden. De betreffende perceelsloot moet straks in goed overleg tussen u en de nieuwe eigenaar plaatsvinden.

Particulier 10

Het keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden d.d. 14 november. Van het gesprek is een verslag gemaakt in de vorm van een algemene behandeling van onderwerpen (zie bijlage 2), alsmede enkele specifieke onderwerpen. Deze zijn hierna opgenomen:

Olifantsgras

U heeft gevraagd waarom er geen olifantsgras wordt geplant op de percelen; dat heeft volgens u dezelfde positieve effecten wat betreft CO₂ als klimaatbos en is minder belastend voor de omgeving.

Binnen de scope van de huidige opdracht ligt er een concrete opgave voor de realisatie van klimaatbos, vanuit de doelstelling die de provincie Gelderland heeft om meer klimaatbos te realiseren. Het inplanten met olifantsgras valt daarmee buiten de scope van onze opdracht. Hiernaast kan gesteld worden dat olifantsgras ook CO₂ opslaat, maar dat door het benodigde beheer door regelmatig maaien geen sprake is van langdurige CO₂-opslag zoals we met het klimaatbos beogen. We sluiten hiermee overigens niet uit dat binnen de scope van een ander project de aanplant van olifantsgras interessant kan zijn.

Overdracht aan derde

Gevraagd werd door u wanneer de verkoop van het als klimaatbos ingerichte perceel aan een derde zal plaatsvinden.

De provincie zal het klimaatbos aanleggen en daarna zal er nog een overgangstermijn zijn. Vervolgens wordt het openbaar in de verkoop gedaan. Er zal naar worden gestreefd om u hierover te zijner tijd nader te informeren.

Particulier 11

Het keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden d.d. 14 november. Van het gesprek is een verslag gemaakt in de vorm van een algemene behandeling van onderwerpen (zie bijlage 2), alsmede enkele specifieke onderwerpen. Deze zijn hierna opgenomen:

CO₂-opname bij klimaatbos

U heeft aangegeven dat u twijfelt of het klimaatbos veel meer CO₂ opslaat dan agrarische gronden.

Wij zijn van mening dat een klimaatbos zorgt voor de opvang van relatief veel koolstofdioxide (CO₂). Essentieel onderdeel van het plan is dat de CO₂ ook langdurig opgeslagen blijft; om die reden wordt bij de verkoop van de gronden aan een derde een kwalitatieve verplichting gesteld dat het bos niet mag worden gekapt. Bij agrarische gronden wordt ook in enige mate CO₂ opgeslagen. Maar bij bijvoorbeeld het ploegen, maaien of oogsten (bij akkers en weiden) komt ook CO₂ vrij.

Te groot oppervlak

U heeft gesteld dat u het klimaatbos (met ca 3,5 ha) te groot vindt.

Wij kunnen hierover stellen dat we bij de zoektocht naar geschikte locaties uit zijn gegaan van percelen van ten minste 3 ha, omdat dan voldoende meerwaarde kan worden gehaald. In de bijlage zijn we ingegaan op de landschappelijke inpassing van het klimaatbos op deze locatie.

Zoals gesteld is in de bijlagen de algemene beantwoording van de onderwerpen opgenomen:

- Bijlage 1: kanaal Noord
- Bijlage 2: Groote Wetering

4. Participatie

Inleiding

In overleg met de gemeente Apeldoorn zijn de Dorpsraad Beemte-Broekland, de Dorpsraad Wenum-Wiesel, de wijkraad Zevenhuizen-Zuidbroek, de wijkraad Kerschoten en de Bedrijvenkring Stadhoudersmolen via de e-mail uitgenodigd voor een participatiebijeenkomst.

Participatiebijeenkomst

Er heeft op 28 november een participatiebijeenkomst plaatsgevonden op het stadhuis van Apeldoorn (van ca. 17:30u tot ca. 19:00u. Aanwezig bij het overleg waren Naam 1 van Dorpsraad Beemte-Broekland en Naam 2 van Dorpsraad Wenum-Wiesel, Jenneke Tol van de gemeente Apeldoorn en Annemarie Bakker en Christian Deterink beide van de Provincie Gelderland. Naam 3 van de Wijkraad Kerschoten heeft enkele aandachtspunten per e-mail verstuurd. Deze zijn in de volgende paragraaf opgenomen. Het verslag van de participatiebijeenkomst is opgenomen in bijlage 3.

Email-contact

Er is email-contact geweest met Naam 3 van Wijkraad Kerschoten. In zijn laatste email heeft Naam 3 enkele aandachtspunten benoemd: *“Wat me vooral belangrijk lijkt is uit te zoeken dat voor deze klimaatbossen de juiste begroeiing gevonden wordt. Dit hangt vanzelfsprekend ook samen met de grond waarin één en ander geplant wordt. Als beplanting zou Pinus strobus L.. een optie zijn, maar meerdere soorten bomen in één klimaatbos zouden mogelijk nog meer CO₂ uit de lucht kunnen halen (zie onderstaand artikel). Mijns inziens verdient het aanbeveling te onderzoeken of hier al meer duidelijkheid in is gekomen.”*

Ter gelegenheid van dikketruëndag heeft de UGent vrijdag een klimaatbos aangeplant aan de Kalverhage in Melle. In totaal werden bijna 5.000 bomen van vier verschillende soorten in de grond gestoken. Verschillende onderzoeksgroepen en studentenverenigingen kwamen hun steentje bijdragen. Daarmee wil de universiteit één jaar na het klimaatakkoord in Parijs het goede voorbeeld geven. “Het klimaatbos zal ook een openluchtlaboratorium worden. We willen onderzoeken of bossen met meer soorten een grotere hoeveelheid CO₂ kunnen opslaan dan bossen die slechts bestaan uit één boomsoort. Het experiment wordt bovendien opgenomen in een globaal netwerk, dat bestaat uit meer dan 20 gelijkaardige experimenten verspreid over 40 sites en vijf continenten”, aldus Riet Van de Velde, milieucoördinator van de UGent. (YDS).

Bijlagen

1. Algemene behandeling onderwerpen keukentafelgesprekken locatie Kanaal Noord
2. Algemene behandeling onderwerpen keukentafelgesprekken locatie Kanaal Noord
3. Verslag participatiebijeenkomst

Behandeling onderwerpen keukentafelgesprekken

Locatie Kanaal Noord Apeldoorn

Datum

21 november 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

1 van 6

Provincie Gelderland

Annemarie Bakker / Christian Deterink

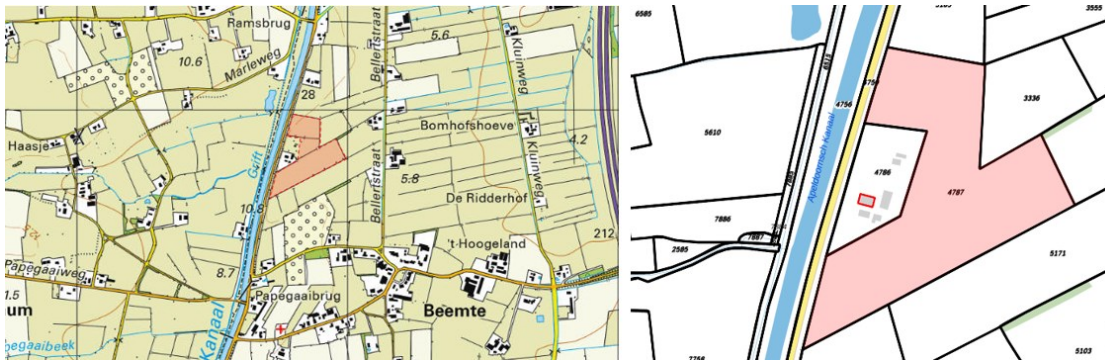
Inleiding

Per brief van 24 oktober jl. bent u door de provincie Gelderland geïnformeerd over ons plan om nabij uw woning of nabij uw perceel enkele gronden in te richten met bos. U heeft aangegeven dat u behoefte had aan een nader overleg en om die reden hebben we op 7 of 14 november een bezoek bij u thuis gebracht. In dit verslag gaan we nader in op de besproken onderwerpen tijdens dit overleg en de andere overleggen. Hiermee krijgt iedereen dezelfde informatie.

Ons plan

Wij willen de locatie 'Kanaal Noord' (het perceel kadastraal bekend als Apeldoorn, sectie E, nummer 4787) inrichten als klimaatbos. Dit perceel is in eigendom van de provincie Gelderland.

Dit plan past binnen het voornemen dat de provincie Gelderland en de gemeente Apeldoorn hebben om klimaatbossen te realiseren. Binnen de gemeente Apeldoorn liggen er kansen om deze klimaatbossen te realiseren, waarmee zowel aan provinciale als gemeentelijke doelen kan worden bijgedragen. Binnen de gemeente kan klimaatbos worden gerealiseerd op diverse locaties, passend binnen de groene ontwikkelingszones van de provincie en de Groene Mal van de gemeente.

Indicatieve kaartjes met globale ligging van locatie 'Kanaal-Noord')

Behandeling onderwerpen

Navolgend wordt een algemene beantwoording gegeven van onderwerpen die aan de orde zijn gekomen bij de diverse keukentafelgesprekken.

1. Wat is een klimaatbos precies?

In diverse overleggen is gevraagd wat een klimaatbos precies is.

Elk bos slaat CO₂ op en draagt dus bij aan de klimaatdoelstelling. CO₂-opslag vindt plaats door aangroei van bomen, in de strooisellaag en uiteindelijk in de bodem. De hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer neemt door deze

opslag af. Wel kan in zijn algemeenheid gesteld worden dat loofbomen en bomen in nattere condities meer CO₂ opslaan.

De provincie Gelderland gebruikt de term klimaatbos voor bossen die aangeplant zijn met als doel om kooldioxide (CO₂) uit de atmosfeer op te slaan. Deze bossen worden naast de natuurdoelstelling van de provincie -de realisatie van het Gelders Natuurnetwerk en natura 2000- gerealiseerd.

2. Waarom is deze locatie gekozen?

In diverse gesprekken is gevraagd of ter discussie gesteld waarom deze locatie geschikt wordt geacht voor klimaatbos.

Binnen de opgave voor het realiseren van klimaatbos is onderzocht door de provincie Gelderland wat mogelijk geschikte locaties zijn. Er is in eerste instantie naar de eigendommen van de provincie Gelderland gekeken, waaronder dit perceel binnen de gemeente Apeldoorn. Hier kunnen we hier snel concreet resultaat halen samen met de gemeente Apeldoorn.

Dit perceel is geschikt bevonden voor klimaatbos (buiten de natuurdoelstellingen om) om twee redenen. Ten eerste past de locatie in de Groene Mal van de gemeente Apeldoorn in de zin dat deze locatie langs het lijnelement van het kanaal ligt dat de gemeente wil versterken met groen. Ten tweede ligt de locatie deels in de groene ontwikkelzone en ecologische verbindingszone, beide beleid van de provincie Gelderland. Binnen de groene ontwikkelingszone wil de provincie de (kern-)kwaliteiten van het landschap versterken. Met het hier geplande klimaatbos werken de gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland samen om beide doelstellingen te halen.

3. Opmaat voor natuur?

In diverse gesprekken werd de verwachting genoemd dat het nieuwe klimaatbos leidt tot belemmeringen voor de gebruiksmogelijkheden van de omringende (agrarisch) bedrijven of agrarische gronden. De realisatie van klimaatbos zou een eerste stap zou zijn naar een aanwijzing als natuur en die zou bijvoorbeeld toekomstige milieuvergunningen en het gebruik van gronden in de weg staan. Bij enkele gesprekken werd gevraagd naar een garantie op papier dat de locatie nooit de status natuurgebied krijgt.

Hierover kan worden gesteld dat het realiseren van klimaatbos een opgave naast de natuuropgave van de provincie Gelderland is. Het klimaatbos wordt dus gerealiseerd buiten de natuurdoelstellingen van de provincie Gelderland om en maakt hier dus ook geen deel van uit.

De betreffende gronden zijn verder niet aangewezen als Gelders Natuurnetwerk (GNN) of Groene Ontwikkelingszone (GO) en het ligt niet in de verwachting dat de gronden deze aanwijzing zullen krijgen. Ook een aanwijzing als Natura 2000-gebied is niet aan de orde.

Deze functie heeft verder geen negatieve gevolgen voor de omringende bestemmingen, omdat het klimaatbos planologisch gezien niet hindergevoelig is.

De functie klimaatbos geeft daarom geen (planologische) belemmeringen voor de omliggende agrarische gronden of (agrarische) bedrijven.

Datum

21 november 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

3 van 6

4. Klimaatbos niet passend in het landschap

In diverse gesprekken is de mening geuit dat een bos op deze plek in het landschap niet passend is. Aangevoerd is dat het landschap juist open is (genoemd is ook: weidse blik) en dat bomen alleen voorkomen in losse plukjes of rijen. In de gesprekken is ook gesteld dat men vindt dat ook in het geldende bestemmingsplan is opgenomen dat de bestaande landschapskwaliteiten behouden moeten blijven.

Wij achten een kleinschalig bos binnen de landschappelijke structuur inpasbaar. Er is sprake van een halfopen coulissen-landschap dat van oudsher een kleinschaliger structuur heeft dan bijvoorbeeld de broeklanden aan de oostzijde van de Bellertstraat. Het plangebied ligt in de overgangszone van Wenum naar de oostelijke broeklanden. Daarnaast is historisch gezien het betreffende perceel eerder bebost geweest, zoals navolgende kaart (ca. 1930) laat zien. Gezien deze feiten vinden we een kleinschalig bos hier landschappelijk goed inpasbaar.

Historische kaart ca. 1930 met globale aanduiding plangebied (gele ster)

Wat betreft de bestemmingsplanregeling constateren we dat ter plaatse het BP Buitengebied Noord-Oost (vastgesteld d.d. 09-04-2014) geldt. In dit bestemmingsplan is hoofdzakelijk sprake van een agrarische bestemming. Er geldt geen specifieke aanduiding, zoals bijvoorbeeld de aanduiding 'open landschap' die in dit bestemmingsplan opgenomen is, met een hieraan verbonden regeling. Dit geeft aan dat aan de omgeving geen specifieke landschappelijke waarde wordt toegekend.

Er is in dit bestemmingsplan een algemene wijzigingsbevoegdheid opgenomen naar natuur (artikel 34.2). Een wijziging naar natuur (lees: bos) is mogelijk onder diverse voorwaarden. Hierbij is genoemd dat het karakteristieke landschap behouden en versterkt moet worden en dat het plan moet passen bij de Gebiedsvisie. Ter plaatse van het plangebied geldt een aanduiding 'landschappelijke versterking' (de groene 'krassen' op navolgende kaart). Binnen deze visie past het klimaatbos goed omdat dit kan bijdragen aan de landschappelijke versterking. Geconcludeerd kan dus worden dat de realisatie van het plan mogelijk is binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan.

Datum

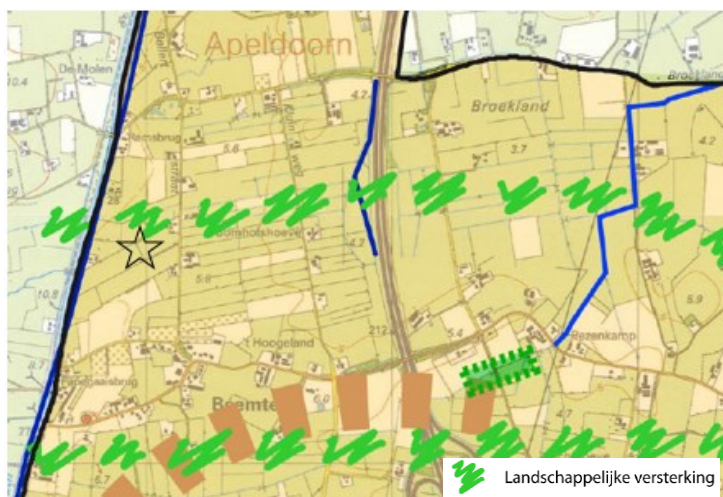
21 november 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

4 van 6

Uitsnede uit kaart Gebiedsvisie met globale aanduiding plangebied (ster)

5. Opmerkingen over inrichting perceel

Er zijn diverse vragen en opmerkingen gesteld over de inrichting van het perceel met klimaatbos.

Allereerst werd als vraag gesteld of de bomen tot op de perceelsgrens worden geplant.

Hier zal geen sprake van zijn. We gaan het inrichtingsplan nog uitwerken, maar een uitgangspunt is dat het klimaatbos omzoomd wordt met heesters (struikvormers). Hoe dit er precies uit gaat zien, maar we verwachten dat de eerste bomenrij op ca. 5 m komt te staan.

Ten tweede werd als vraag gesteld of er langs de perceelsloten een onderhoudspad wordt vrijgehouden ten behoeve van het onderhoud van de watergang. Hierover kan worden gesteld dat een onderhoudspad (van ca. 4 à 5 m) alleen vereist wordt bij A-watergangen (watergangen die in beheer zijn bij het waterschap). Bij perceelsloten gaan we uit van de voornoemde zoom/mantel opbouw. Binnen deze opbouw is onderhoud van de perceelsloten goed mogelijk.

6. Aan te planten bomen

Er is gevraagd met welke boomsoorten het klimaatbos precies wordt ingericht.

Zoals ook aangegeven tijdens de gesprekken, moet het inrichtingsplan nog worden uitgewerkt. In ieder geval wordt uitgegaan van een mix van verschillende gebiedseigen en autochtone (loof-)bomen.

7. Beheer van de perceelsloten

Er is in diverse gesprekken gevraagd hoe het beheer van de perceelsloten in de toekomst zal plaatsvinden. In enkele gesprekken is aangegeven dat in de huidige situatie het beheer van perceelsloten van de verpachte provinciale gronden al matig tot slecht is.

Zoals ook in de gesprekken aangegeven hebben we de intentie om na de aanleg van het klimaatbos op dit perceel de gronden te verkopen aan een derde partij (een organisatie of een particulier). Bij de overdracht van de gronden zullen kwalitatieve verplichtingen worden opgenomen over niet alleen de instandhouding van het bos maar ook het beheer.

Hiernaast kunnen we toezeggen dat wij bij de aanleg van het klimaatbos en voor de overdracht zorgen voor een goede onderhoudsbeurt van de sloten.

Hierna ligt bij u en de toekomstige eigenaar de verplichting om (in goed overleg met elkaar) de sloten goed te onderhouden.

8. Planschade

Tijdens de gesprekken is aangevoerd dat verwacht wordt dat percelen/opstallen in waarde dalen. Redenen die aangevoerd zijn onder meer dat de agrarische percelen minder goed bruikbaar worden of minder opbrengst hebben door schaduwval, vernatting en schade door wild en vallende bladeren en takken (zie ook punt 9 en 10).

Zoals ook aangegeven tijdens de gesprekken hebben wij als provincie vooraf ingeschat of sprake kan zijn van planschade. Wij verwachten geen (toekenbare) planschade. Uiteraard staat het u vrij om te zijner tijd in het kader van de nog benodigde planologische procedure een planschadeclaim in te dienen.

9. Wildschade

In diverse gesprekken is aangevoerd dat toenemende schade (bijvoorbeeld vraatschade) wordt verwacht als gevolg van meer of andersoortig wild dat door het klimaatbos wordt aangetrokken.

Wij verwachten geen wildschade. De locatie ligt in het buitengebied, een gevarieerd gebied waar in de huidige situatie ook wild voorkomt. Het staat u vrij om als u toch meent wildschade te hebben geleden, een tegemoetkoming van deze schade te vragen via de gebruikelijke kanalen (zie de site Bij12.nl over het onderwerp tegemoetkoming faunaschade). [link naar site bij12.nl](http://link-naar-site-bij12.nl)

10. Bladschade / schade door vallende takken

Gesteld werd in enkele gesprekken dat er schade optreedt voor agrarische percelen als gevolg van vallend blad. Ook werd genoemd dat takken van bomen kunnen afbreken en op aangrenzende percelen kunnen vallen, bijvoorbeeld bij storm.

Wij verwachten geen schade als gevolg van voornoemde zaken. Het is zeker niet uitzonderlijk dat agrarische percelen grenzen aan bosjes, bomenrijen of houtwallen. Dit hoort bij een buitengebied. Hiernaast gaan we zoals gesteld niet meteen bomen planten tot op de perceelsgrens, zie onderwerp 5.

11. Negatieve gevolgen voor weidevogels

Genoemd is in de gesprekken dat de plannen negatieve gevolgen hebben voor met name weidevogels. Ook werden in gesprekken bijvoorbeeld hazen genoemd.

Wij verwachten op voorhand niet dat ons plan tot negatieve gevolgen leidt voor de genoemde soorten. Om de gevolgen voor (beschermde) diersoorten nader in beeld te krijgen, wordt momenteel een natuurtoets worden uitgevoerd door een ecologisch adviesbureau.

12. Openstelling en recreatieve functie

Tijdens diverse gesprekken is gevraagd of het klimaatbos helemaal wordt afgesloten. Ook is gevraagd of het klimaatbos open wordt gesteld voor recreanten.

Datum

21 november 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

6 van 6

Het is niet de bedoeling dat het klimaatbos helemaal wordt afgesloten c.q. afgeschermd. Het is de intentie dat het perceel open wordt gesteld voor kleinschalige recreatie. Gedacht kan worden aan een wandelpad of een bankje. Dit wordt bij de planuitwerking verder uitgewerkt.

13. Relatie met algemeen beleid tegen boeren en stikstofproblematiek

Tijdens enkele gesprekken is irritatie geuit over dat de provincie met dit plan naar buiten is gekomen terwijl de situatie voor boeren in algemene zin en door de stikstofproblematiek al onzeker is.

Hierover kan worden gesteld dat de voornoemde zaken niet samenhangen met het concrete project waar wij nu mee bezig zijn; de realisatie van klimaatbos.

14. Verpachting in 2020?

Gevraagd wordt of het perceel in 2020 nog zal worden verpacht.

De intentie is om de gronden in 2020 nog te verpachten, waarbij wel de mogelijkheid wordt gecreëerd voor ons om eind 2020 (per ca. 1-11-2019) met de aanleg van het klimaatbos te beginnen.

Vervolgtraject

Wij hebben in het gesprek benoemd dat we alle opmerkingen en vragen uit de gesprekken met direct aanwonenden afwegen bij de verdere uitwerking van ons plan. We informeren u komend voorjaar over de planuitwerking. Tevens zullen we u persoonlijk uitnodigen voor de informatiebijeenkomst die we zullen beleggen aan het begin van de benodigde planologische procedure; dit zal naar verwachting april 2020 worden. Tijdens die bijeenkomst staan wij u graag opnieuw persoonlijk te woord. Voorafgaand en nadien kunt u ook altijd nadere vragen of opmerkingen maken via de mail (zie contactgegevens hierna).

Afsluiting

Heeft u naar aanleiding van dit gespreksverslag, nog vragen of opmerkingen? Dan kunt u contact opnemen met Christian Deterink, email-adres c.deterink@gelderland.nl.

Behandeling onderwerpen keukentafelgesprekken

Locatie Groote Wetering Apeldoorn

Datum

21 november 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

1 van 5

Provincie Gelderland

Annemarie Bakker / Christian Deterink

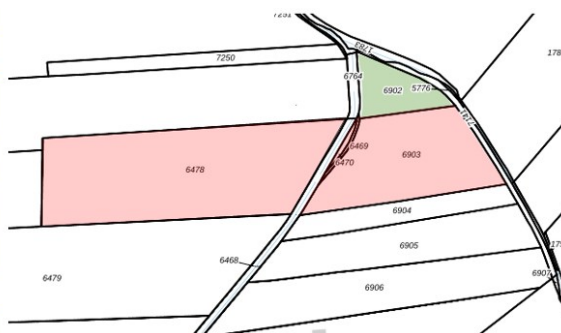
Inleiding

Per brief van 24 oktober jl. bent u door de provincie Gelderland geïnformeerd over ons plan om nabij uw woning of nabij uw perceel enkele gronden in te richten met bos. U heeft aangegeven dat u behoefte had aan een nader overleg en om die reden hebben we op 7 of 14 november een bezoek bij u thuis gebracht. In dit verslag gaan we nader in op de besproken onderwerpen tijdens dit overleg en de andere overleggen. Hiermee krijgt iedereen dezelfde informatie.

Ons plan

Wij willen de locatie 'Groote Wetering' (de percelen kadastraal bekend als Beekbergen, sectie A, nummers 6478, 6470 en 6903) inrichten als klimaatbos. Deze percelen zijn in eigendom van de provincie Gelderland.

Dit plan past binnen het voornemen dat de provincie Gelderland en de gemeente Apeldoorn hebben om klimaatbossen te realiseren. Binnen de gemeente Apeldoorn liggen er kansen om deze klimaatbossen te realiseren, waarmee zowel aan provinciale als gemeentelijke doelen kan worden bijgedragen. Binnen de gemeente kan klimaatbos worden gerealiseerd op diverse locaties, passend binnen de groene ontwikkelingszones van de provincie en de Groene Mal van de gemeente.

Indicatieve kaartjes met ligging locatie 'Groote Wetering'

Behandeling onderwerpen

Navolgend wordt een algemene beantwoording gegeven van onderwerpen die aan de orde zijn gekomen bij de diverse keukentafelgesprekken.

1. Wat is een klimaatbos precies?

In diverse overleggen is gevraagd wat een klimaatbos precies is.

Elk bos slaat CO₂ op en draagt dus bij aan de klimaatdoelstelling. CO₂-opslag vindt plaats door aangroei van bomen, in de strooisellaag en uiteindelijk in de bodem. De hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer neemt door deze

opslag af. Wel kan in zijn algemeenheid gesteld worden dat loofbomen en bomen in nattere condities meer CO₂ opslaan.

De provincie Gelderland gebruikt de term klimaatbos voor bossen die aangeplant zijn met als doel om kooldioxide (CO₂) uit de atmosfeer op te slaan. Deze bossen worden naast de natuurdoelstelling van de provincie -de realisatie van het Gelders Natuurnetwerk en natura 2000- gerealiseerd.

2. Waarom is deze locatie gekozen?

In diverse gesprekken is gevraagd of ter discussie gesteld waarom deze locatie geschikt wordt geacht voor klimaatbos.

Binnen de opgave voor het realiseren van klimaatbos is onderzocht door de provincie Gelderland wat mogelijk geschikte locaties zijn. Er is in eerste instantie naar de eigendommen van de provincie Gelderland gekeken, waaronder dit perceel in de gemeente Apeldoorn. Hier kunnen we hier snel concreet resultaat halen in samenwerking met de gemeente Apeldoorn.

Dit perceel is geschikt bevonden voor klimaatbos (buiten de natuurdoelstellingen om) op basis van onder meer de ligging in de Groene Mal (de groenstructuurvisie van de gemeente Apeldoorn). Deze locatie ligt langs het lijnelement van de Groote Wetering, dat binnen de Groene Mal van de gemeente ligt. Hier wil de gemeente groen versterken. Met het hier geplande klimaatbos werken de gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland samen om beide doelstellingen te halen.

3. Opmaat voor natuur?

In diverse gesprekken werd de verwachting genoemd dat het nieuwe klimaatbos leidt tot belemmeringen voor de gebruiksmogelijkheden van de omringende (agrarisch) bedrijven of agrarische gronden. De realisatie van klimaatbos zou een eerste stap zou zijn naar een aanwijzing als natuur en die zou bijvoorbeeld toekomstige milieuvergunningen en het gebruik van gronden in de weg staan. Bij enkele gesprekken werd gevraagd naar een garantie op papier dat de locatie nooit de status natuurgebied krijgt.

Hierover kan worden gesteld dat het realiseren van klimaatbos een opgave naast de natuuropgave van de provincie Gelderland is. Het klimaatbos wordt dus gerealiseerd buiten de natuurdoelstellingen van de provincie Gelderland om en maakt hier dus ook geen deel van uit.

De betreffende gronden zijn verder niet aangewezen als Gelders Natuurnetwerk (GNN) of Groene Ontwikkelingszone (GO) en het ligt niet in de verwachting dat de gronden deze aanwijzing zullen krijgen. Ook een aanwijzing als Natura 2000-gebied is niet aan de orde.

Deze functie heeft verder geen negatieve gevolgen voor de omringende bestemmingen, omdat het klimaatbos planologisch gezien niet hindergevoelig is.

De functie klimaatbos geeft daarom geen (planologische) belemmeringen voor de omliggende agrarische gronden of (agrarische) bedrijven.

4. Klimaatbos niet passend in het landschap

In diverse gesprekken is de mening geuit dat een bos op deze plek in het landschap niet passend is. Aangevoerd is dat het landschap juist open is (het zijn de 'hooilanden').

Datum

21 november 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

3 van 5

Klimaatbos op deze plek is wel passend. Van oorsprong waren deze gronden erg nat. Ook te nat voor landbouw en vee. Deze gronden waren tot de in vroege 20^e eeuw (zie de topografische kaart 1900) nog niet ontgonnen en kende een afwisselende opbouw van heischraal natte graslanden met hier en daar bosschages. Om deze reden vinden wij het realiseren van klimaatbos in aansluiting op het bestaande bosperceel passend.

Topografische kaart uit circa 1900 (www.topotijdreis.nl)

5. Opmerkingen over inrichting perceel

Er zijn diverse vragen en opmerkingen gesteld over de inrichting van het perceel met klimaatbos. Allereerst werd als vraag gesteld of de bomen tot op de perceelsgrens worden geplant.

Hier zal geen sprake van zijn. We gaan het inrichtingsplan nog uitwerken, maar een uitgangspunt is dat het klimaatbos omzoomd wordt met heesters (struikvormers). Hoe dit er precies uit gaat zien, maar we verwachten dat de eerste bomenrij op ca. 5 m komt te staan.

Ten tweede werd als vraag gesteld of er langs de perceelsloten een onderhoudspad komt.

Een onderhoudspad (van ca. 4 à 5 m) is alleen vereist bij A-watergangen (watergangen die in beheer zijn bij het waterschap). Langs de Grote Wetering en de Kleine Leijgraaf komt dus een onderhoudspad. Bij perceelsloten gaan we uit van de voornoemde zoom/mantel opbouw. Onderhoud van de perceelsloten blijft hier mee mogelijk.

6. Aan te planten bomen

Er is gevraagd met welke boomsoorten het klimaatbos wordt ingericht.

Zoals ook aangegeven tijdens de gesprekken, moet het inrichtingsplan nog worden uitgewerkt. In ieder geval wordt uitgegaan van een mix van verschillende gebiedseigen en autochtone (loof-)bomen.

7. Beheer van de perceelsloten

Er is in diverse gesprekken gevraagd hoe het beheer van de perceelsloten in de toekomst zal plaatsvinden. In enkele gesprekken is aangegeven dat in de huidige situatie het beheer van perceelsloten van de verpachte gronden al matig tot slecht is.

Datum

21 november 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

4 van 5

Zoals ook in de gesprekken aangegeven, hebben we de intentie om na de aanleg van het klimaatbos op dit perceel de gronden te verkopen aan een derde partij (een organisatie of een particulier). Bij de overdracht van de gronden zullen kwalitatieve verplichtingen worden opgenomen over niet alleen de instandhouding van het bos maar ook het beheer.

Hiernaast kunnen we toezeggen dat wij bij de aanleg van het klimaatbos en voor de overdracht zorgen voor een goede onderhoudsbeurt van de sloten. Hierna ligt bij u en de toekomstige eigenaar de verplichting om (in goed overleg met elkaar) de sloten goed te onderhouden.

8. Planschade

Tijdens de gesprekken is aangevoerd dat verwacht wordt dat percelen/opstallen in waarde dalen. Redenen die aangevoerd zijn onder meer dat de agrarische percelen minder goed bruikbaar worden of minder opbrengst hebben door schaduwval, vernatting en schade door wild en vallende bladeren en takken (zie ook punt 9 en 10).

Zoals ook tijdens de gesprekken is aangegeven hebben wij als provincie vooraf ingeschat of sprake kan zijn van planschade. Wij verwachten geen (toekenbare) planschade. Uiteraard staat het u vrij om te zijner tijd in het kader van de nog benodigde planologische procedure een planschadeclaim in te dienen.

9. Wildschade

In diverse gesprekken is aangevoerd dat toenemende schade (bijvoorbeeld vraatschade) wordt verwacht als gevolg van meer of andersoortig wild dat door het klimaatbos wordt aangetrokken.

Wij verwachten geen wildschade. De locatie ligt in het buitengebied, een gevarieerd gebied, waar in de huidige situatie ook wild voorkomt. Het staat u vrij om als u toch meent wildschade te hebben geleden, een tegemoetkoming van deze schade te vragen via de gebruikelijke kanalen (zie de site Bij12.nl over het onderwerp tegemoetkoming faunaschade). [link naar site bij12.nl](http://Bij12.nl)

10. Bladschade / schade door vallende takken

Gesteld werd in enkele gesprekken dat er schade optreedt voor agrarische percelen als gevolg van vallend blad. Ook werd genoemd dat takken van bomen kunnen afbreken en op aangrenzende percelen kunnen vallen, bijvoorbeeld bij storm.

Wij verwachten geen schade als gevolg van voornoemde zaken. Het is zeker niet uitzonderlijk dat agrarische percelen grenzen aan bosjes, bomenrijen of houtwallen. Dit hoort bij een buitengebied. Hiernaast gaan we zoals gesteld niet meteen bomen planten tot op de perceelsgrens, zie onderwerp 5.

11. Negatieve gevolgen voor weidevogels

Genoemd is in de gesprekken dat de plannen negatieve gevolgen hebben voor met name weidevogels. Ook werden in gesprekken bijvoorbeeld hazen genoemd.

Wij verwachten op voorhand niet dat ons plan tot negatieve gevolgen leidt voor de genoemde soorten. Om de gevolgen voor (beschermd) diersoorten nader in beeld te krijgen, wordt momenteel een natuurtoets worden uitgevoerd door een ecologisch adviesbureau.

12. Openstelling en recreatieve functie

Tijdens diverse gesprekken is gevraagd of het klimaatbos helemaal wordt afgesloten. Ook is gevraagd of het klimaatbos open wordt gesteld voor recreanten.

Het is niet de bedoeling dat het klimaatbos helemaal wordt afgesloten c.q. afgeschermd. Het is de intentie dat het perceel open wordt gesteld voor kleinschalige recreatie. Gedacht kan worden aan een wandelpad of een bankje. Dit wordt bij de planuitwerking verder uitgewerkt.

13. Relatie met algemeen beleid tegen boeren en stikstofproblematiek

Tijdens enkele gesprekken is irritatie geuit over dat de provincie met dit plan naar buiten is gekomen terwijl de situatie voor boeren in algemene zin en door de stikstofproblematiek al onzeker is.

Hierover kan worden gesteld dat de voornoemde zaken niet samenhangen met het concrete project waar wij nu mee bezig zijn; de realisatie van klimaatbos.

14. Verpachting in 2020?

Gevraagd wordt of het perceel in 2020 nog zal worden verpacht.

De intentie is om de gronden in 2020 nog te verpachten, waarbij wel de mogelijkheid wordt gecreëerd voor ons om eind 2020 (per ca. 1-11-2019) met de aanleg van het klimaatbos te beginnen.

Vervolgtraject

Wij hebben in het gesprek benoemd dat we alle opmerkingen en vragen uit de gesprekken met direct aanwonenden afwegen bij de verdere uitwerking van ons plan. We informeren u komend voorjaar over de planuitwerking. Tevens zullen we u persoonlijk uitnodigen voor de informatiebijeenkomst die we zullen beleggen aan het begin van de benodigde planologische procedure; dit zal naar verwachting april 2020 worden. Tijdens die bijeenkomst staan wij u graag opnieuw persoonlijk te woord. Voorafgaand en nadien kunt u ook altijd nadere vragen of opmerkingen maken via de mail (zie contactgegevens hierna).

Afsluiting

Heeft u naar aanleiding van dit gespreksverslag, nog vragen of opmerkingen? Dan kunt u contact opnemen met Christian Deterink, email-adres c.deterink@gelderland.nl.

Verslag participatie Klimaatbos Apeldoorn

Locaties Wig Wolvenbos Noord en Zuid

Datum

16 december 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

1 van 10

Provincie Gelderland

Annemarie Bakker / Christian Deterink

Inleiding

De gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland werken samen aan het realiseren van klimaatbos. Twee locaties betreffen Wig Wolvenbos Zuid en Noord. In het kader van de planvoorbereiding voor deze locaties is een participatiebijeenkoms beled op 28 november 2019 met vertegenwoordigers van de Dorpsraad Beemte-Broekland, de Dorpsraad Wenum-Wiesel, de wijkraad Zevenhuizen-Zuidbroek, de wijkraad Kerschoten en de Bedrijvenkring Stadhoudersmolen. Aanwezig bij het overleg waren Naam 1 van Dorpsraad Beemte-Broekland en Naam 2 van Dorpsraad Wenum-Wiesel, Jenneke Tol, gemeente Apeldoorn, Annemarie Bakker en Christian Deterink beide Provincie Gelderland. Het betrof een overleg met een verkennend en explorerend karakter waarbij kennis is gedeeld en wensen en ideeën meteen zijn vertaald in enkele schetsen. In deze notitie wordt verslag van de voornoemde participatiebijeenkoms gedaan.

Klimaatbossen

Binnen de gemeente Apeldoorn liggen er kansen om klimaatbossen te realiseren, waarmee zowel aan provinciale als gemeentelijke doelen kan worden bijgedragen. Binnen de gemeente kan klimaatbos worden gerealiseerd op diverse locaties, passend binnen de groene ontwikkelingszones van de provincie en de Groene Mal van de gemeente.

De gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland hebben hiervoor geschikte percelen ingebracht. Twee van deze percelen zijn van de gemeente Apeldoorn, namelijk de percelen Wig Wolvenbos Zuid en Noord. Deze percelen liggen nabij bedrijventerreinen en belangrijke ontsluitingswegen aan de noordzijde van de stad.

Ons plan

Het plan is de locaties 'Wolvenbos Noord en Zuid' inrichten als klimaatbos. Deze percelen zijn in eigendom van de gemeente Apeldoorn. Op deze percelen is een klimaatbos met een oppervlakte van in totaal ca. 1 ha mogelijk. Op navolgende kaarten zijn de locaties globaal weergegeven.

Indicatieve kaartjes met globale ligging van locaties 'Wig Wolvenbos Zuid' en 'Wig Wolvenbos Noord'

Grotere kaarten staan in de bijlage 1 (bijlage 1.1 en 1.2). Hierop staan ook alle 5 locaties aangeduid die momenteel aan de orde zijn bij de ontwikkeling van klimaatbos in Apeldoorn; naast beide voornoemde locaties (nummers 1 en 2), ook de locatie Kanaal Noord (3), Weteringsbroek (4) en Groote Wetering (5).

Behandeling onderwerpen

1. Wat is een klimaatbos precies?

Elk bos slaat CO₂ op en draagt dus bij aan de klimaatdoelstelling. CO₂-opslag vindt plaats door aangroei van bomen, in de strooisellaag en uiteindelijk in de bodem. De hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer neemt door deze opslag af. Wel kan in zijn algemeenheid gesteld worden dat loofbomen en bomen in nattere condities meer CO₂ opslaan.

De provincie Gelderland gebruikt de term klimaatbos voor bossen die aangeplant zijn met als doel om kooldioxide (CO₂) uit de atmosfeer op te slaan. Deze bossen worden naast de natuurdoelstelling van de provincie -de realisatie van het Gelders Natuurnetwerk en natura 2000- gerealiseerd.

2. Waarom is deze locatie gekozen?

Binnen de opgave voor het realiseren van klimaatbos hebben de gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland gezocht naar mogelijk geschikte locaties voor klimaatbos binnen de Groene Mal. In eerste instantie is gekeken naar de eigendommen van de provincie Gelderland en de gemeente Apeldoorn. Uit deze selectie kwamen deze in de gemeente Apeldoorn naar voren. Hier kunnen we hier snel concreet resultaat halen in samenwerking met de gemeente Apeldoorn.

De beide locaties zijn geschikt bevonden voor klimaatbos (buiten de natuurdoelstellingen om) op basis van onder meer de ligging aan het Apeldoorns kanaal en de ligging binnen de Groene Mal (de groenstructuurvisie van de gemeente Apeldoorn). De Groene Mal geeft aan waar de gemeente de groene structuur van de stad wil versterken.

Ook ligt de locatie in of direct aansluitend aan de Groene Ontwikkelingszone vanuit de provinciale verordening. Met het hier geplande klimaatbos werken de gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland samen om zowel de groene structuur van de stad te versterken als het versterken van het klimaatbos.

De navolgende kaarten geven de ligging van de locaties aan ten opzichte van de Groene Mal en de Groene Ontwikkelingszone.

Datum

16 december 2019

Zaaknummer

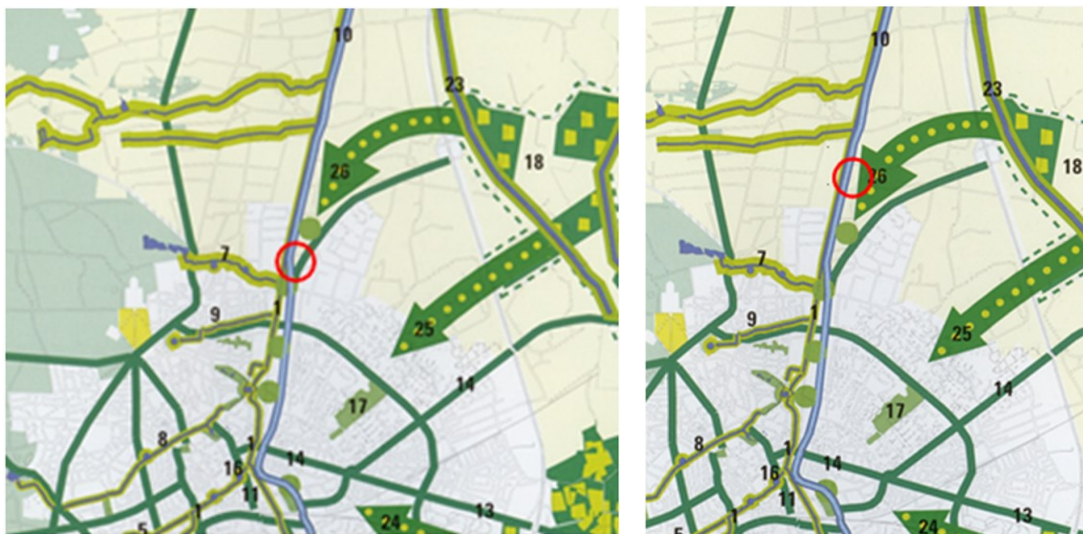
2019-007920

Blad

3 van 10

Ligging Wig Wolvenbos Zuid en Noord ten opzichte van de Groene Ontwikkelingszone van de provincie Gelderland

Ligging Wig Wolvenbos Zuid en Noord ten opzichte van de Groene Mal van de gemeente Apeldoorn

3. Randvoorwaarden voor de inrichting van beide percelen

Er zijn diverse vragen en opmerkingen gesteld en gemaakt over de inrichting van beide percelen met klimaatbos. Allereerst werd als vraag gesteld of de bomen tot op de perceelsgrens worden geplant, vanwege de verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Voor Wig Wolvenbos Noord gaan we bij het uitwerken van het inrichtingsplan uit van een omzoming van het klimaatbos met heesters (struikvormers). Hoe dit er precies uit gaat zien, moet nog worden uitgewerkt. We verwachten dat de eerste bomenrij op ca. 5 m komt te staan. Bij de inplanting van Wig Wolvenbos Zuid blijft de bestaande omringende bomensingel behouden en zal alleen de weide binnen de bomensingel beplant worden.

Bij Wig Wolvenbos Zuid is ook aandacht gevraagd voor de sociale veiligheid in relatie tot onder ander drugsgebruik en -dealen.

Ten tweede is aandacht gevraagd om rekening te houden met de toekomstige snelle fietsverbinding tussen Epe en Apeldoorn. Eén van de mogelijke varianten loopt langs de locatie Wig Wolvenbos Zuid. Dit is relevant bij de inrichting van recreatieve voorzieningen rondom het perceel.

4. Openstelling en recreatieve functie

Bij de realisatie van het klimaatbos in de Groene Mal wordt gezocht meerwaarde van de plek, afgestemd op de locatie. Wij zien voor beide locaties kansen voor kleinschalige recreatie. Bij Wig Wolvenbos Noord denken we aan de inrichting van een rustpunt met enkele bankjes. Voor Wig Wolvenbos Zuid zien wij kansen voor het mogelijk maken van enkele wandelpaden ten behoeve van lunchwandelen vanaf de bedrijven in de omgeving. Eventueel kan een eenvoudige zitgelegenheid in de vorm van een boomstam dienst doen als vertrekpunt van het bestaande Klompenpad. Dit wordt bij de planuitwerking verder uitgewerkt.

5. Wensen voor de inrichting van beide percelen

Wig Wolvenbos Noord

De dorpsraad van Beemte Broekland heeft in een eerder stadium aangegeven dat zij zich stoorde aan de beheeropslag op de locatie Wig Wolvenbos Noord. Zij willen graag een aantrekkelijke plek realiseren als entree/overgang van de stad naar het buitengebied en hun dorp. Hiervoor hebben zij eerder (omstreeks juni 2019) geschetst samen met stedenbouwkundige Michel van Unen van de gemeente Apeldoorn. Zij hebben hiervoor verschillende doelgroepen verkend zoals recreanten (fietsers, wandelaars, kanoërs en schaatsers) en kinderen. Op deze tekening zijn daarvoor enkele picknickbanken en natuurlijke speelaanleidingen (een hut en boomstammen) ingetekend. Deze tekening is opgenomen in de bijlage (bijlage 1.3).

Gezien de ligging ten opzichte van drukke wegen en recreatieve routes is tijdens deze bijeenkomst geconcludeerd dat de recreatieve potentie klein is. Gezien het drukke verkeer is deze locatie ongeschikt voor kinderen. Alleen kunnen zij niet op deze locatie komen. Maar wellicht is het mogelijk om een eenvoudige speelaanleiding te realiseren met een dode boom en/of aanplant van potentiële klimbomen. Voor potentiële recreanten kunnen enkele bankjes geplaatst worden. Verder is het logisch om vanaf de bankjes door het bos een doorsteek te maken naar de boomgaard, die aan de overzijde van de weg ligt.

Verder heeft de dorpsraad voor deze plek uitdrukkelijk de wens geuit om een kanosteiger (tevens te gebruiken door schaatsers) ter hoogte van de Ramsbrug en hier in het Apeldoorns kanaal aan te leggen. Niet bij de Papegaaienbrug, want hier is het ijs in de winter vaak van slechte kwaliteit. Jenneke Tol zal intern navraag doen naar de mogelijkheden voor een vlonder.

Wig Wolvenbos Zuid

Voor deze locatie zijn de wensen zeer beperkt. Vanuit de bewoners werd sociale veiligheid genoemd. Men wilde hierom niet teveel zitgelegenheid creëren. Ook werd nog even genoemd dat in de huidige bomensingel in het voorjaar anemonen bloeien. Wellicht kunnen deze ook verder in het perceel aangeplant worden als het perceel niet te nat is.

Datum

16 december 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

5 van 10

Beide percelen

De bewoners wilden ook graag dat het klimaatbos bijdraagt en de biodiversiteit en stelde daarom noten en bessenbomen voor. Zoals lijsterbessen, kersen, en hazelnotenbomen.

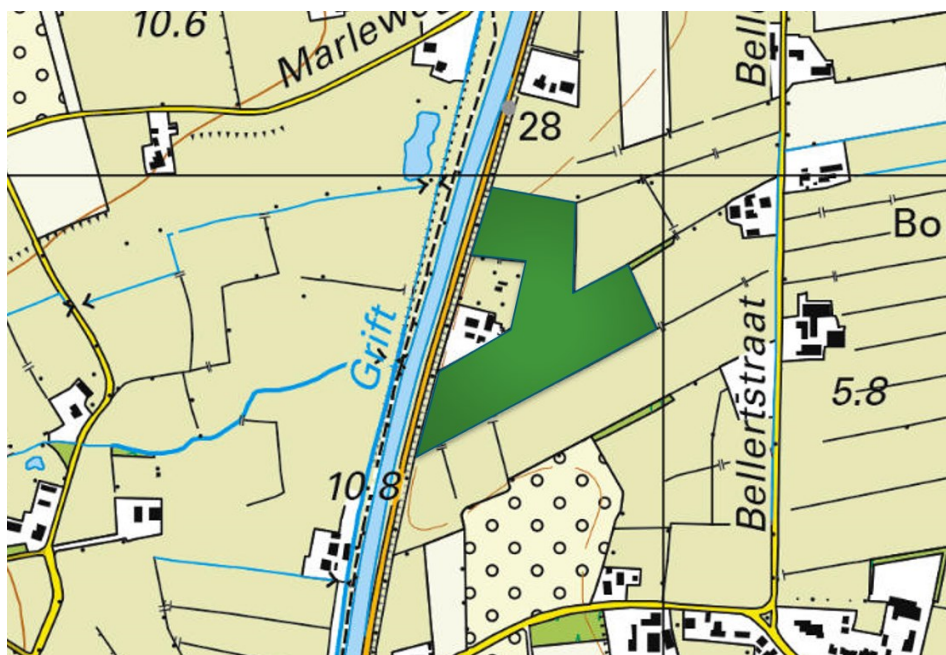
6. Aan te planten bomen

Er is gevraagd met welke boomsoorten het klimaatbos wordt ingericht. Het inrichtingsplan is nog in uitwerking. In ieder geval wordt uitgegaan van een mix van verschillende gebiedseigen en autochtone (loof-) bomen. In het bestaande perceel in Wig Wolvenbos-Zuid staan eiken, berken en enkele elzen met een ondergroei van lijsterbessen.

Locatie Kanaal Noord

Tijdens de participatiebijeenkomst is ook kort de locatie Kanaal Noord (locatie 3 op de kaart bijlage 1.1) aan de orde gesteld. Het betreft een locatie van ca. 3 ha waar ook klimaatbos zal worden gerealiseerd. Zie de navolgende kaart.

Verteld is dat er keukentafelgesprekken zijn gevoerd met de eigenaren van de direct aangrenzende percelen. Om die reden vormt deze locatie niet het specifieke onderwerp van deze participatiebijeenkomst.

Topografische kaart met globale aanduiding plangebied Kanaal Noord

Reactie per email

Door de vertegenwoordiger van Wijkraad Kerschoten ([Naam 3](#)) is voorafgaand aan het overleg een reactie gegeven per email. Deze is voor de volledigheid toegevoegd als bijlage 2.

Datum

16 december 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

6 van 10

Vervolgtraject

Tijdens het overleg is benoemd dat alle opmerkingen en vragen uit het overleg afgewogen worden bij de verdere uitwerking van het plan. In het kader van een goede informatievoorziening is een verslag van het overleg gemaakt dat aan alle genodigden is gestuurd. Beloofd is verder dat iedereen komend voorjaar over de planuitwerking wordt geïnformeerd. Tevens wordt iedereen persoonlijk uitgenodigd voor de informatiebijeenkomst die zal worden beleggen aan het begin van de benodigde planologische procedure; dit zal naar verwachting april 2020 worden. Voorafgaand en nadien kunnen altijd nadere vragen of opmerkingen gemaakt worden via de mail (contactpersoon: Christian Deterink, email-adres c.deterink@gelderland.nl).

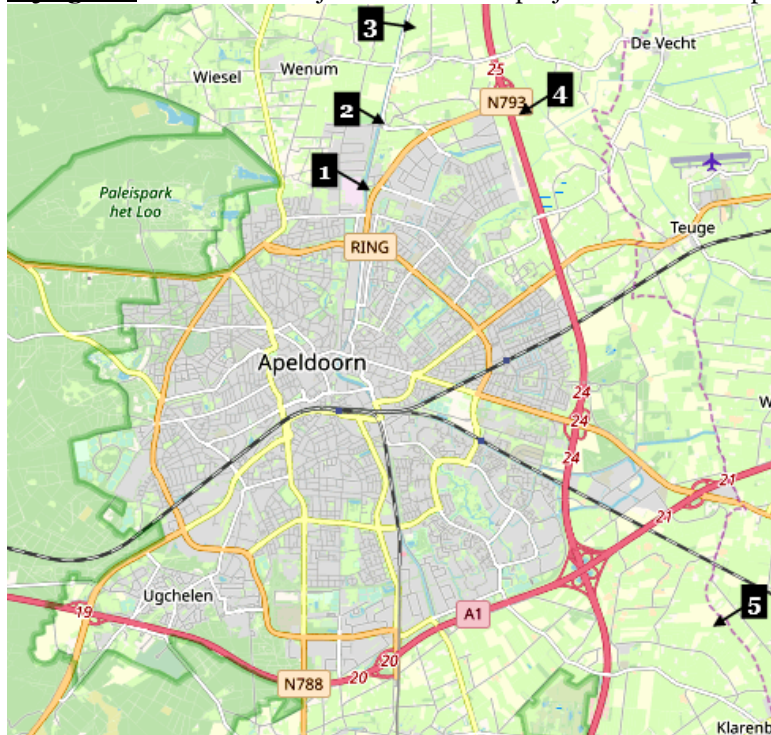
Datum
16 december 2019

Zaaknummer
2019-007920

Blad
7 van 10

Bijlage 1: Kaarten

Bijlage 1.1: Kaart van de vijf locaties binnen project Klimaatbos Apeldoorn

Bijlage 1.2: Globale ligging locaties Wig Wolvenbos Zuid en Noord op topografische kaart

Datum

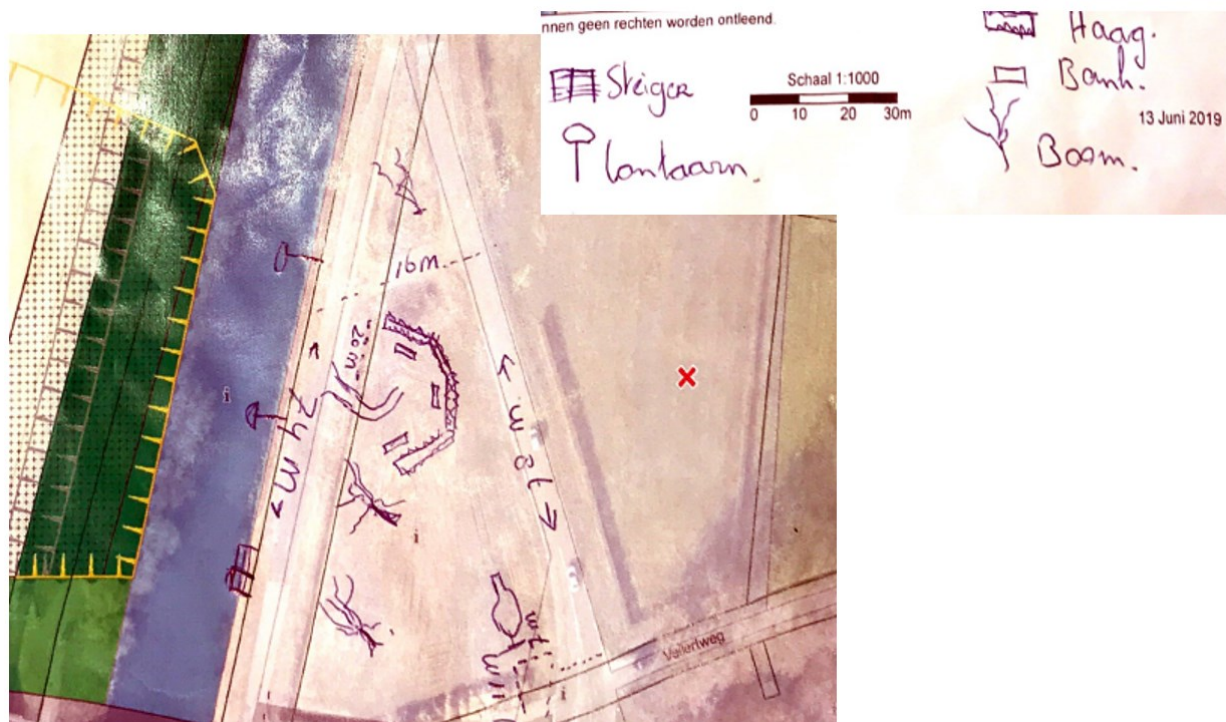
16 december 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

8 van 10

Bijlage 1.3: Schets locatie Wig Wolvenbos Noord tijdens eerder overleg**Bijlage 1.4:** Schets gemaakt tijdens overleg van locatie Wig Wolvenbos Zuid

16 december 2019

Blad
9 van 10

Hand-drawn sketch map of a park area, likely a playground or sports field, with various labels and annotations:

- Top Left:** "Obelisk", "Säule", "Kuhle", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".
- Top Center:** "Brennholz" (in a yellow box).
- Top Right:** "Lärchen".
- Center:** "Drucke" (in a red box), "mit roten Linien", "Brennholz", "Kuhle", "Säule", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".
- Bottom Left:** "Ausgang", "Brennholz", "Kuhle", "Säule", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".
- Bottom Center:** "Kuhle", "Säule", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".
- Bottom Right:** "Kuhle", "Säule", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".
- Far Right:** "Lärchen", "Kuhle", "Säule", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".
- Far Bottom Right:** "Kuhle", "Säule", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".
- Far Bottom Center:** "Kuhle", "Säule", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".
- Far Bottom Left:** "Kuhle", "Säule", "Eiche", "Jona Blume", "Brennholz".

Datum

16 december 2019

Zaaknummer

2019-007920

Blad

10 van 10

Bijlage 2: Reactie email

In een email heeft Naam 3 van Wijkraad Kerschoten enkele aandachtspunten benoemd: *“Wat me vooral belangrijk lijkt is uit te zoeken dat voor deze klimaatbossen de juiste begroeiing gevonden wordt. Dit hangt vanzelfsprekend ook samen met de grond waarin één en ander geplant wordt. Als beplanting zou Pinus strobus L.. een optie zijn, maar meerdere soorten bomen in één klmaatbos zouden mogelijk nog meer CO2 uit de lucht kunnen halen (zie onderstaand artikel). Mijns inziens verdient het aanbeveling te onderzoeken of hier al meer duidelijkheid in is gekomen.”*

Ter gelegenheid van dikketruiendag heeft de UGent vrijdag een klimaatbos aangeplant aan de Kalverhage in Melle. In totaal werden bijna 5.000 bomen van vier verschillende soorten in de grond gestoken. Verschillende onderzoeksgroepen en studentenverenigingen kwamen hun steentje bijdragen. Daarmee wil de universiteit één jaar na het klimaatakkoord in Parijs het goede voorbeeld geven. “Het klimaatbos zal ook een openluchtlaboratorium worden. We willen onderzoeken of bossen met meer soorten een grotere hoeveelheid CO2 kunnen opslaan dan bossen die slechts bestaan uit één boomsoort. Het experiment wordt bovendien opgenomen in een globaal netwerk, dat bestaat uit meer dan 20 gelijkaardige experimenten verspreid over 40 sites en vijf continenten”, aldus Riet Van de Velde, milieucoördinator van de UGent. (YDS).